Godthem på **Åsvägen 4** byggdes av Johan Persson för sjökaptenen Bernhard Jönsson. Även kapten Jönsson familj hyrde ofta ut hela eller delar av huset till sommargäster. Sommaren 1906 hyste de två prominenta gäster; Selma Lagerlöf och Sophie Elkan. För båda författarna innebar vistelsen hårt arbete. Selma Lagerlöf fick uppleva trandansen på Kullaberg. Selma lade sista handen vid första delen av Nils Holgersons underbara resa genom Sverige som kom ut senare samma år, och Sophie Elkan arbetade trolligen med Konungen i landsflykt: en sannsaga. På den gamla bilden ser man Godthem nedanför hotell Elfverson som numera är Bella Vista. Elfversons gäster inhystes ofta i närliggande villor.

Tallåsen på **Fågelviksvägen** stod klart 1927. Alma Öhrström var med och ritade det och där bodde hon fram till sin död 1987. På sommaren flyttade familjen ner i källaren för att ge plats åt sommargästerna. Först som pensionär fick hon tid att börja måla i sin naivistiska stil. Det var minnesbilder från barndomen i Räng. Interiörer med trasmattor och ofta en bonad med något tänkvärt; livet i en kringbyggd Skånegård. Tavlorna var berättelser med liv och rörelse och många människor och djur. Alla sysselsatta med vardagssysslorna inne eller ute. Varken proportioner eller perspektiv brydde hon sig om. Hon blev mycket uppmärksammad redan vid sin första utställning. Hon ställde gärna ut men ville oftast inte sälja - målningarna var hennes barn sa hon. Hon var en gudabenådad berättare full av humor. Hon fick både Konungens medalj och TV-berömmelse. Huset är kvar i ett barnbarns ägo.

Vidåsa på **Vildrosvägen 8** byggdes av konstnären Gunnar Wallentin (1905-1997). När han som nygift kom tillbaka till sitt ungdoms Mölle 1934 fann han platsen med den vida utsikten över Mölle, havet och Kullaberg som han mindes från barndomen. Här skapade han ett mycket personligt hus. Gunnar Wallentin snidade möbler, byggde paneler, dekorerade dörrar med vackra blommor, planerade utbyggnader men målade också i sin ateljé. Tavlorna var mestadels ljusa, lyriska naturskildringar och porträtt. Gunnar Wallentin bidrog mycket till utsmyckningen av Mölle kapell. Hans insatser omfattade i princip all inredning och trässnideri liksom altartavlan "Fiskafänget". Sedan 2000 har Vidåsa ägare som pietetsfullt bevarar detta kulturarv.

Villa Plöjel på **Norra Strandvägen 58** är ett intressant hus i rött tegel. På tomten fanns tidigare ett äldre hus där flera fotografer bott och haft sin verksamhet i angränsande kiosk och ateljé. Fotografen Rube och senare fotograf Ture Kronholm har haft ateljé och turistbod på platsen. Tomten förvärvades av ägaren till Klippans tegelbruk och de gamla husen revs. Nye ägaren Plöjel ritade tillsammans med arkitekten Henrik Jais-Nielsen en villa som byggdes 1981 helt i tegel. Det är konsekvent genomfört med tegel i innerväggar och golv. Även overvåningen har golv av tegel vilket är ovanligt med tanke på att tegel är ett så tungt golvmaterial. Ytterväggarna är klädda med handslaget tegel. Huset har fått Good design award och även porträtterats i en japansk arkitekturtidskrift.

Det senare 1900-talet

En ny epok i Mölles historia inleddes när **Gyllerånd** anlades år 1974–75, öster om stationsområdet, mellan landsvägen och den gamla banvallen. Gyllerånd ritades av arkitekterna Ingemar Wennström, Stefan Romare och Bertil Mernsten. Husen, 73 nya villor, skulle efterlikna traditionell skånsk bebyggelse, inspirerade av en gammal fiskeby. Det är ett ambitiöst försök att föra den skånska byggtraditionen vidare med tre slingrande huvudgator med mindre torg. Husen är placerade med entrésidan mot gatan. Området har lockat många in- och utländska studiebesök av arkitektstuderande och andra för sin genomarbetade och lyckade utformning av individuella men ändå likartade hus och trädgårdar - i skarp kontrast till det förhärskande idealet med raka gator och exakt lika hus.

Fotograf PEO Olsson

2000-talets tillskott till Mölles arkitektur

Villa Solviken ligger i branten i kanten av naturreservatet på **Solviksvägen**. En vision om ett fritidshus som smälter in i naturen är förverkligad. Ett nära samarbete med en djärv arkitekt (Johan Sundberg Arkitektur) skapade möjligheten att bygga med visionen som ledord trots de inskränkningar som fanns, t ex inte suterränghus, inte högt upp på sluttningen, inte spränga. Lösningen blev att ställa huset på pelare. Ett krav på huset var att det skulle vara långsiktigt underhållsfritt. Fritid ska vara fri tid. Huset har fått många nyskapande tekniska lösningar. I marken finns 50 ton betong som fundament för de tolv pelarna. 9,5 ton stål bär upp huset. Naturmaterial, främst ek och fur, har behandlats för att vara underhållsfria och dessutom mycket vackra. De stora fönstren ger närhet till naturen. Nya bergsekar har planterats, markväxter som kaprifol, murgröna och stensöta återskapar den naturliga slänten och utgör en förlängning av Kullabergs naturreservat. Huset har tilldelats 2019 års arkitekturpris av Höganäs kommun.

Fotograf Åke Eson Lindman

"Mölle by-the-Sea" på **Corfitz väg** blev färdigställd 2013. Arkitektfirman Elding Oscarson står bakom det mycket uppmärksammade huset. Nedervåningen är helt inglasad och utgör "en scen för social interaktion både med gäster och förbipasserande" enligt arkitektfirman. Övervåningen, som är tänkt som en mer privat yta, är inklädd av douglasgran, innehåller vardagsrum och sovrum. Huset tilldelades Sveriges arkitekters villapris år 2016. I motiveringen angavs företrädes som placeringen på tomten, avancerade tekniska lösningar och "en fulländad trappa". Vidare nämndes en hög arkitektonisk skärpa, planlösning och läget som gör att man är "inomhus och utomhus på samma gång".

Tack till alla som bidragit...

Till Hans-Otto Pijk för ett rikt material. Till Insidgare som bidragit med sina berättelser. Till fotografiterna Niklas Johansson, PEO Olsson och Åke Eson Lindman.

Höganäs kommun har bidragit ekonomiskt med kulturstöd. Kulturförvaltningen i Höganäs har varit ansvarig för utställning. Zoffmedierade Kringsprogrammet stödjer arbetet. Medlagården i Höganäs har producerat utställningen.

Utställningsgruppen
Har under ledning av Peter Appelros, Birgitta Hansson och Christina Ulfsmöre.

HÖGANÄS KOMMUN

Mölle By- och Kulturförening